

9ο Συνέδριο ΕΛΕΤΟ
«Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»
Αθήνα, 7-9 Νοεμβρίου 2011

Όροι της Κρητικής διαλέκτου για αχρήματες συναλλαγές

Ειρήνη Σωτηροπούλου
irene.sotiropoulou@gmail.com

Μέθοδος μελέτης

- Η γλώσσα ως πηγή οικονομικών πληροφοριών & οικονομικής ιστορίας
- Λεξικά, συζητήσεις & συνεντεύξεις
- Διαχρονικότητα & ιστορικότητα των όρων;
- Στην παρούσα μελέτη:
 - αχρήματες συναλλαγές χωρίς χαρακτηριστικές πράξεις & χωρίς εισφορές δημοσίου χαρακτήρα
 - χωρίς ετυμολογική έρευνα

Αμοιβές χωρίς χρήμα για εργασία & παραγωγή

- Η μαζώχτρα, η οκ(ι)αδαρέ, τα μαζωχτικά
- Τα ζεμπιλιάτικα & τα μουζουριάτικα
- Ο μετοχάρης, ο τριτάρης & ο πενταρολόγος
- Το αξάι, τα μυλωνιάτικα & τα αλεστικά, τα αλωνιάτικα & αλωνιστικά, τα φουρνιάτικα & τα ψηστικά, τα ζυγιάστικα & ο κανταριγές, τα χειμαδιάτικα, τα μαδαριάτικα, τα χαλκομηνιάτικα
- Ο συμμισάτορας & το συμμισ(ι)ακό/σημισακό χωράφι
- Τα ανεμικά & τα νέτα αιγοπρόβατα

Συνεταιρική παραγωγή & παραγωγή επί ίσοις όροις

- Οι δανεικοί/δανεικάρηδες που κάνουν δανεικούς/τα δανεικά/δανεικαρές
- Καερέτι ή καϊρέτι ή καερετάκι ή καϊρετάκι
- Ο ορτάκης/ορτάκινος & το ορτάκι με το πάρτε ή την πάρτη τους στην ορτακιά/ορταγιά
- Οι συζευτάδες συζεύνουν ή συζέφνουν για να κάνουν κοιν(ι)άτο ή γκοινιάτο ή κοινάδες
- Τα μοιράτα, για τη φροντίδα ηλικιωμένων
- Τα ρούπια στα Σφακιά

Ανταλλαγές

& άλλες αχρήματες συμφωνίες

- Η ανταλλαξιά ή αλλαξιά, η τράμπα, & το μιστό
- Το τρικούρουπο λάδι
- Το ξεχαρτζιστό: καθαρό κέρδος, κλεμμένο οικόσιτο ζώο, χρηματική & αχρήματη σύμβαση με διετή δέσμευση οικόσιτου ζώου του οφειλέτη, ο ξεχαρτζιστικός λογαριασμός

Κάνει η παράδοση δανεικαρές;

- Οι Κρητικοί & Κρητικές αναφέρουν σήμερα στις συζητήσεις μόνο τους δανεικούς, το καερέτι και το σκουτελικό.
- Η αχρήματη οικονομία δεν ήταν πάντα θετική για τους οικονομικά & κοινωνικά ασθενέστερους (φτωχούς, γυναίκες, παιδιά κλπ).
- «Στο διάολο το πέμπω 'γω συμμισακό τσικάλι, να μαγειρεύεις το φαϊτό και να το τρώνε άλλοι»
«Να 'τονε το συμμισιακό καλό, θε νά 'χανε και τη γυναίκα»
«Αλεστικά, φουρνιάτικα, του μυλωνά είν' η πίτα»
«Το συμμισακό σκουτέλι, μοίρασμα γη σπάσμα θέλει»

Κι αν κάνει η σιωπή δανεικάρες;

- Η μη αναφορά στις υπόλοιπες συμφωνίες προέρχεται από άγνοια ή είναι πολιτική επιλογή;
- Η εκμετάλλευση μέσω αχρήματων συναλλαγών ήταν εκτεταμένη & εντάθηκε πολύ στην εποχή της Κατοχής
- Με το πέρας της Κατοχής & τη χρηματοποίηση της οικονομίας οι αχρήματες συναλλαγές παραμερίστηκαν
- Συνεχίζονται να πραγματοποιούνται & να αναφέρονται συναλλαγές που έχουν δυνατότητες εξισωτικής λειτουργίας στην οικονομία & κοινωνία
- Συνειδητή επιλογή να διασωθούν οι εξισωτικές και όχι οι εκμεταλλευτικές & φεουδαλικές δομές

περισσότερα στις σελίδες

<http://www.youscribe.com/irenesotiropoulou/>

<http://independent.academia.edu/IreneSotiropoulou>

Αλίκη: Το θέμα είναι εάν μπορείς να κάνεις τις λέξεις να σημαίνουν τόσα διαφορετικά πράγματα.
Χάμπτυ-Ντάμπτυ: Το θέμα είναι ποιός θα είναι το αφεντικό, αυτό είναι όλο.

Μέσα από τον Καθρέπτη, L.Carroll